

Cal Martí

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Raval de baix
Emplaçament Al peu del camí asfaltat de Mura a Rocafort, després del Raval de Mura, al Raval de baix.

Coordenades:

Latitud: 41.70134
Longitud: 1.96204
UTM Est (X): 413637
UTM Nord (Y): 4617138

Classificació

Número de fitxa 08139-37
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1862
Autoria de l'element: Gabriel Santllehí
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 013A00035
Fitxes associades:
[Cal Biel](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: ds., 24/02/2007 - 01:00

Descripció

Edifici de planta rectangular situat paral·lel a la carretera que era l'antic camí de Mura a Rocafort. Manté una estructura de planta baixa, pis i golfes sota teulada que és de doble vessant de teula àrab. La façana principal s'obre a NE, a l'actual carretera, en la que hi ha a la planta baixa una porta d'arc rebaixat amb dovelles de pedra que s'allarguen fins als extrems fent angle recte, i una finestra a cada costat; al pis té tres balcons i a les golfes tres finestres, mantenint una estructura simètrica del conjunt. A la dovella central hi ha una inscripció que no es distingeix bé i la data 1862. A la façana sud, que és per on s'ha anat ampliant la casa en diferents èpoques, hi ha tres nivells diferents, ja que a cada pis forma una petita terrassa. A l'interior destaca la planta baixa amb tres voltes de pedra, dues paral·leles (la de l'entrada i la de l'esquerra), i la tercera perpendicular a aquestes, ja que la meitat posterior d'aquesta crugia albergava la tina que ara s'ha convertit en part de l'escala que accedeix al pis. Al pati exterior es conserva la boca de l'antic forn de pa en pedra i l'antiga pica aigüera de la cuina. Al costat de la casa hi ha una bassa de pedra de forma trapezoïdal que acumula aigua de la riera transportada a través d'un canal i que es feia servir per regar els horts de les dues cases. Darrerament s'ha fet una important rehabilitació de l'interior de la casa conservant, els elements estructurals de la planta baixa, les voltes.

Observacions:

Darrera de les cases cal Biel i cal Martí, destaca el canal que porta l'aigua de la riera per omplir les dues basses, una al costat de cal Martí i altre uns 400m més cap a Rocafort, totes dues al peu de la carretera i de forma triangular. Aquest canal és el mateix que alimenta tots els molins de Mura i que segueix al costat de la riera de les Nespres.

Història

Cal Martí forma part del conjunt de cases del Raval, situat al peu de la carretera de Mura a Rocafort, junt a cal Biel i cal Cabana. Aquest Raval, a inicis del segle XX, era conegut com el "Arrabal de abajo" per distingir-ho del Raval de Mura. Cal Biel i cal Martí es troben una al costat de l'altre i a vegades es confonen, ja que la segona té una placa ceràmica que posa cal Biel, tot i que no correspon a aquesta, ja que cal Biel és l'altre. Això es deu a que les cases eren de dos germans i es va construir primer cal Biel i cal Martí més tard. De fet, únicament estava feta la planta baixa i iniciat el primer pis d'aquesta casa, que va ser acabada molt més tard. L'obra s'iniciaria el 1862, tal i com indica la inscripció de la porta. Aquesta casa era del germà de Gabriel Santllehí, Martí. El primer era paleta i mestre d'obres i, molt probablement, faria l'obra de les dues cases. Desconeixem si la casa va ser aixecada aprofitant alguna construcció anterior o si va ser feta de nou en aquesta època. A cal Biel hi havia tots els elements necessaris per la producció de vi, estant els cups a cal Martí i al lloc que ara ocupa la carretera hi havia l'era. Els Santllehi eren una nissaga molt estesa a Mura, que probablement procedien de la casa Sant Lleir i que al 1592 també tenien una casa a la sagrera.

